

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200194
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: doc. JUDr. Peter Molitoris, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8620200194.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu doc. JUDr. Petra Molitorisa, PhD. a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Milana Majerníka v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, právne zastúpenej JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, IČO: 35570722, proti žalovanej: Orange Slovensko, a.s., Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s.r.o., Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 5.000 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 26. septembra 2022, č. k. SK-4C/8/2020-122, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku I. v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110,- eur v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, v prevyšujúcej vyhovujúcej časti mení rozsudok tak, že žalobu na zaplatenie nemajetkovej ujmy v tejto časti zamieta.

Žalobkyni voči žalovanej priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (do 31.5.2023 Okresný súd Svidník, ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozhodol tak, že

„I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2 500 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamieta.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.“

2. Žalobkyňa sa žalobou doručенou súdu prvej inštancie dňa 3.2.2020 domáhala proti žalovanej zaplatenia nemajetkovej ujmy v sume 5.000,- eur.

3. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že pri spracovávaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, Hraničná 12, 820 07 Bratislava 27 (ďalej len „Úrad“). V právoplatnom rozhodnutí Úradu zo dňa 16.8.2017 Číslo XXXXX/XXXX-XX-17 sa konštatuje, že sprostredkovateľ ELSIG, s.r.o. porušil ustanovenie § 17 ods. 1 a § 19 ods. 1 ZOOÚ tým, že „... pri likvidácii

dokumentov obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste nepostupoval s náležitou starostlivosťou, pričom tieto boli uložené v archívnej krabici s označením ARCHIVE BOX, TYP I/75, na bočnej strane, ktorej je rukou napísané „D. XXXXXXXX ORANGE SLOVENSKO, a.s. CHYBNÉ SIM KARTY VÝMENA 2011, 8.11.2011 - 3.11.2012“ (ďalej len „archívna krabica“) a umiestnené v sklade na papierový odpad nachádzajúceho sa za budovou, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a.s. na Ul. Hlavná 60 v Stropkove...“

4. Úrad rozhodnutím zo dňa 22.12.2017 číslo: XXXXX/XXXX-XX-9 uložil sprostredkovateľovi - obchodnému zástupcovi žalovanej, spoločnosti ELSIG s.r.o. za porušenie povinnosti súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov pokutu v sume 5.000,- eur. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 13.3.2018. Uvedený skutkový stav je potrebné považovať za skutkový a právny základ bezpečnostného incidentu, ktorým bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobkyne, za ktorý v administratívnom konaní (voči štátu) zodpovedá osoba poverená žalovanou spracovávaním osobných údajov jej klientov. Napriek skutočnosti, že v inom administratívnom konaní (v rovine verejného práva) nebolo zo strany Úradu konštatované porušenie povinnosti žalovanej podľa zákona o ochrane osobných údajov (ZOOU), z dôvodov nachádzajúcich sa v súdnom spise existuje celý rad dôvodných pochybností o správnosti postupov samotnej žalovanej v súvislosti so zabezpečením ochrany osobných údajov s ich bezpečnosťou a korektnou likvidáciou. Ako uviedol E. F. ako konateľ spoločnosti ELSIG, s.r.o. v administratívnom konaní vedenom na Úrade na ochranu osobných údajov SR pod č. 01515/2017 v rozklade proti rozhodnutiu zo dňa 22.12.2017, ktorým bola spoločnosti ELSIG, s.r.o. uložená pokuta 5.000,- eur: „Pri preberaní predajne sme uvedenú dokumentáciu našli na predajni a vedúcemu predajne p. B. konateľ spoločnosti vtedy uložil pokyn, aby dokumentáciu prezrel, čo aj spravil a oznámil, že je ju potrebné skartovať ako aj ďalší postup p. B. je uvedený v predchádzajúcich vyjadreniach. Ďalej uvádzame, že uvedenú dokumentáciu sme nikdy písomne neprebrali a nemali sme k nej vzťah ani ako prevádzkovateľ alebo sprostredkovateľ, napriek tomu máme za to, že sme sa o uvedenú dokumentáciu postarali s náležitou odbornou starostlivosťou, tak ako je uvedené v predchádzajúcom odseku“. Predmetná dokumentácia súvisiaca s bezpečnostným incidentom bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovanej v Stropkove a to napriek tomu, že „každý zákaznícky dokument, ktorý je vytvorený na predajnom mieste je zaevidovaný v aplikácii Archivnet, kde je uvedený aj jeho status, to jest je možné určiť v každom okamihu, či sa dokument na predajni stále nachádza alebo bol vyexpedovaný do centrálného archívu žalovanej v Lučenci“. Vyplýva to z odpovede žalovanej na otázku žalobcov č. 6 v jej podaní zo dňa 14.1.2020 v právoplatne skončenej veci vedenej Okresným súdom Svidník pod sp.zn. 6C/29/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.3.2021 č.k. 13Co/7/2021-530. Pritom, ako vyplýva z odpovede na 2. otázku, v tom istom podaní žalovanej „Po vyhotovení týchto dokumentov na predajnom mieste sa tieto dokumenty v najbližšom termíne zvozu dokumentácie (raz za 14 kalendárnych dní) od vzniku dokumentu zasielajú na účely archivácie do centrálného archívu žalovanej v Lučenci, kde sa priložia k zmluve o pripojení, resp. k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ku ktorej boli vyhotovené, to jest archivujú sa spolu s touto zmluvou“. Ak v aplikácii Archivnet existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálného archívu v Lučenci sa u žalovanej vykonával pravidelne raz za 14 kalendárnych dní, potom je len ťažko predstaviť, že sporná dokumentácia sa „len tak“ stratila z pozornosti žalovanej a zostala nepovšimnutá 3 roky. V tejto súvislosti súd prvej inštancie dal do pozornosti rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) zo dňa 24.1.2019 týkajúci sa sťažnosti č. 43514/15 vo veci Catt proti Spojenému kráľovstvu, ktorého právna veta znie: „Dlhodobé uchovávanie osobných údajov policajnými orgánmi bez preukázania naliehavej spoločenskej potreby a bez stanoveného účinného systému procesných záruk, akými sú jednoznačné lehoty a možnosť podať žiadosť o výmaz, je v rozpore s právom na rešpektovanie súkromného života. Účinné procesné záruky sú ešte dôležitejšie v prípade citlivých údajov vyžadujúcich vyššiu stupeň ochrany“. (Publikované v Bulletin slovenskej advokácie č. 4/2019, str. 34-36)

5. Súd prvej inštancie vo vzťahu k žalovanej namietanej pasívnej legitimácii konštatoval, že občianskoprávna zodpovednosť žalovanej má objektívny charakter vyplývajúci z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka, pričom materiály, na ktorých sa nachádzali osobné údaje žalobkyne spracúvané v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajov boli vyhotovené v súvislosti s plnením Zmluvy o pripojení medzi žalobkyňou a žalovanou. Nebolo podstatné, že žalovaná konala prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ani to, že písomné dokumenty

s osobnými údajmi vytvorila obchodná zástupkyňa, krátko ich spracúval obchodný zástupca E. F. G. a napokon ich protiprávne likvidoval a sprístupnil obchodný zástupca ELSIG s.r.o. Podstatné je, že išlo o Úradom na ochranu osobných údajov preukázaný bezpečnostný incident spočívajúci v porušení ochrany osobných údajov pri plnení Zmluvy o pripojení medzi žalobkyňou a žalovanou.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že na pasívnu legitímáciu žalovanej nemá vplyv ani rozhodnutie ÚOOÚ SR z 23.8.2018 č. 00144/2018-Os-21, ktorým bolo konanie o ochrane osobných údajov voči žalovanej zastavené, keďže Úrad nezistil porušenie zákona v príčinnej súvislosti medzi vznikom bezpečnostného incidentu a plnením zákonných povinností žalovanej. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím predsedníčky ÚOOÚ SR zo dňa 22.11.2018 č. k. 00465/2018-Op-4. Uvedené rozhodnutia nepatria podľa súdu prvej inštancie medzi rozhodnutia, ktorými by bol súd viazaný, pričom z ich obsahu súd zistil, že administratívny orgán sa v správnom konaní proti žalovanej nezaoberal niektorými skutočnosťami, ktoré by mohli mať význam pri posudzovaní administratívnej zodpovednosti žalovanej.

7. Námietku premlčania vznesenú žalovanou považoval súd prvej inštancie za nedôvodnú z dôvodu, že osobné údaje žalobkyne mali byť neodborne uložené v krabici v sklade predajne žalovanej v Stropkove s ďalšími originálnymi dokladmi klientov žalovanej v období od 25.1.2017 do 9.2.2017, kedy ich našiel H. A. a došlo k ukončeniu protiprávneho stavu jeho odstránením. Až od tohto dňa začala plynúť premlčacia doba pre účely žalovaného nároku. Bezpečnostný incident je možné hodnotiť ako trvajúci protiprávny stav tvoriaci jeden skutok. Žaloba bola podaná na súd dňa 3.2.2020, pričom v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka začiatok všeobecnej premlčacej doby plynie odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Týmto dňom je deň 10.2.2017 a všeobecná trojročná premlčacia doba uplynula dňa 10.2.2020. Žaloba teda bola podaná včas.

8. Podľa súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť s tvrdením žalovanej, že žalobkyne z bezpečnostného incidentu žiadna morálna ujma nevznikla a ani vzniknúť nemohla. Súd sa stotožnil s argumentáciou predsedníčky Úradu v rozhodnutí zo dňa 9.3.2018 č. k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti ELSIG, s.r.o. proti rozhodnutiu Úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcov, v ktorom táto pomenovala negatívne následky neoprávneného sprístupnenia osobných údajov neobmedzenému počtu osôb a popísala aj mieru závažnosti bezpečnostného incidentu s prihliadnutím na okolnosti, za akých k incidentu došlo, čas trvania protiprávneho konania a kategóriu neoprávnenne sprístupnených osobných údajov. Už samotný počet dotknutých osôb (ktorých osobné údaje boli zneužitú), ale najmä rozsah bezpečnostného incidentu, miera jeho závažnosti a okolnosti, za ktorých k nemu došlo, kategória neoprávnenne sprístupnených osobných údajov a negatívne následky odôvodňujú oprávnenosť nároku žalobkyne na relatívnu satisfakciu za zásah do jeho práva na súkromie. Negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, najmä strata kontroly nad osobnými údajmi a ďalšie riziká, ktoré mohli čo i len viesť k majetkovej alebo nemajetkovej ujme, krádeži totožnosti, podvodu, finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvernosti osobných údajov alebo inému sociálnemu alebo hospodárskemu znevýhodneniu.

9. K výške relatívnej náhrady súd prvej inštancie uviedol, že Listina základných práv a slobôd, je súčasťou právneho (ústavného) poriadku Slovenskej republiky (Ústavný zákon č. 23/1991 Zb.). V predmetnej právnej veci došlo sprístupnením osobných údajov žalobkyne v kombinácii: meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, a to neobmedzenému počtu neoprávnených osôb k porušeniu práva na informačné sebaurčenie podľa Článku 10 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čím bolo neprípustne zasiahnuté do súkromia žalobkyne. Právo na rešpekt k súkromnému životu a právo na informačné sebaurčenie sú podrobne analyzované v Náleze pléna Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl.ÚS 24/10 zo dňa 22.3.2011 bod VII. Vyplýva z neho, že „Primárnou funkciou práva na rešpekt k súkromnému životu je zabezpečiť priestor pre rozvoj a sebarealizáciu individuálnej osobnosti. Vedľa tradičného vymedzenia súkromia v jeho priestorovej dimenzii (ochrana obydlia v širšom slova zmyslu) a v súvislosti s autonómnou existenciou a verejnou mocou nerušenou tvorbou sociálnych vzťahov (v manželstve, v rodine, v spoločnosti), právo na rešpekt k súkromnému životu zahŕňa i garanciu sebaurčenia v zmysle zásadného rozhodovania jednotlivca o sebe samom. Inými slovami, právo na súkromie garantuje rovnako právo jednotlivca rozhodnúť podľa vlastného uváženia, či, príp. v akom rozsahu, akým spôsobom a za akých okolností majú byť skutočnosti a informácie z jeho osobného súkromia sprístupnené iným subjektom. Ide o aspekt

práva na súkromie v podobe práva na informačné sebaurčenie, výslovne garantovaný Čl. 10 ods. 3 Listiny.

10. Žalobkyňa si predmetnou žalobou uplatnila od žalovanej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 5.000,- eur. Súd zohľadnil vzťahy jednotlivých argumentov, význam chráneného záujmu, špecifiká hromadného zásahu do práv veľkého množstva dotknutých osôb a v snahe vyvážiť satisfakčnú a preventívno-sankčnú funkciu relutárnej náhrady priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500 eur ako primeranú a vo zvyšku žalobu zamietol. S ohľadom na požiadavku primeranosti súd prvej inštancie zohľadnil pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Súdom priznaná suma zodpovedá približne polovici sumy odškodnenia obetí násilných činov.

11. O trovách konania rozhodol tak, že súd priznal žalobkyni náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, pretože výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. O výške trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie v zákonom stanovenej lehote z dôvodov uvedených ust. § 365 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. f) a písm. h) CSP.

13. Žalovaná podala odvolanie voči výroku rozsudku v jeho časti I., ktorým tento sčasti vyhovel žalovanému nároku žalobkyne, a to vo výške 3.300,- eur, ako aj odvolanie voči výroku rozsudku v jeho časti III. o trovách konania, ktorým tento priznal žalobkyni náhradu trov konania plnom rozsahu.

14. Žalovaná uviedla, že už pri prvom procesnom úkone (vyjadrenie k žalobe zo dňa 11.3.2020) uplatnila námietku miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník, pričom zotrváva na tomto stanovisku a nesúhlasila s argumentáciou súdu prvej inštancie, nakoľko v danej veci neexistuje ako právny základ nároku spotrebiteľská zmluva, preto sa v danom prípade nejedná o spotrebiteľský spor. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že ide o spor o ochranu osobnosti, pričom tieto ohrozené práva ako právo na život, zdravie, občiansku česť, česť, meno a prejavy osobnej povahy nevznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy, ale jedná sa o samostatné a všeobecné práva, nie vznikajúce na základe akéhokoľvek záväzku. Žalobkyňa sa domáha ochrany svojich absolútnych práv podľa § 11 Občianskeho zákonníka a tieto práva nesúvisia s uzatvorenými zmluvami o pripojení ako spotrebiteľskými zmluvami. Spotrebiteľské právo je právom zmluvným, teda záväzkovým, čo neplatí pre osobnostné práva na základe zásahu, do ktorých sa žalobkyňa domáha nemajetkovej ujmy. Následne žalovaná poukázala na rozhodovaciu prax slovenských súdov pri rozhodovaní o žalobách na ochranu osobnosti, pri škodách, ktoré sú kryté povinným zmluvným poistením motorových vozidiel, pričom aj v týchto prípadoch je poisťňa zmluva zmluvou spotrebiteľskou, no následné žaloby na nemajetkové ujmy sa neprejednávajú ako spory spotrebiteľov. Táto skutočnosť je relevantná pre posúdenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko rozhodoval miestne nepríslušný súd a zároveň tým, že tento súd vo veci konal a rozhodol, aj napriek tomu, že nebol súdom miestne príslušným, došlo k porušeniu základného práva žalovanej na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Týmto sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP. Žalobcovia taktiež neboli zaviazaní ako spotrebiteľia na povinnosť zaplatiť súdny poplatok. Zároveň bol narušený princíp kontradiktornosti, ktorý sa v spotrebiteľských sporoch neuplatňuje a zároveň platí princíp obráteného dôkazného bremena, ktorý nemožno aplikovať v spore na ochranu osobnosti. Týmto konaním preto súd prvej inštancie porušil zásadu rovnosti zbraní, čo je odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

15. Žalovaná v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania namieta, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a jednak vec nesprávne právne posúdil (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP. Z okolností prípadu je viac ako zrejmé, že k protiprávnemu zásahu do osobnostných práv žalobkyne nedošlo až dňa 9.2.2017, kedy dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobkyne a ďalších dotknutých osôb našiel v archívnej krabici v neuzamknutom sklade oznamovateľ I. A., ale nepochybne už pred týmto dátumom, keď boli tieto dokumenty omylom premiestnené do tohto skladu. Nie je možné ustáliť kedy sa tak presne stalo, ale bez akýchkoľvek pochybností je však možné konštatovať, že tieto sa tam už dňa 25.1.2017 nachádzali. Poukázala pri tom na výpoveď svedka p. D. B. pre OO PZ v Stropkove, ako aj na vyjadrenie právneho

zástupcu žalobkyne v konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. 1C/29/2019, ktorý uvedené skutočnosti nepoprel.

16. Žalovaná zároveň namietla svoju pasívnu legitímáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Rozhodnutia, ktoré použil súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení sú pre tento prípad nepoužiteľné, pričom v danom prípade pri spracúvaní osobných údajov platí zákon č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov, ktorý určuje aj povinnosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov. Tento právny predpis upravuje aj občianskoprávny vzťah dotknutých osôb prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v súvislosti so spracovaním osobných údajov ako aj zodpovednosť týchto osôb. V danom prípade teda nie je na mieste analogické použitie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že tu existuje osobitná právna úprava o ochrane osobných údajov. Základným predpokladom pre vyvodenie zodpovednosti za zásah do práva na ochranu osobnosti je to, že zásah bol neoprávnený, pričom v predmetnom zákone za bezpečnosť osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ, ktorý má uložené povinnosti priamo citovaným zákonom. Súd prvej inštancie sa s námietkami žalovanej nevysporiadal a nesprávne právne posúdil otázku pasívnej legitímácie, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Pokiaľ sa súd prvej inštancie nevysporiadal s rozhodujúcimi argumentmi žalovanej, je takéto rozhodnutie nutné považovať za arbitrárne. Zároveň súd prvej inštancie nedal odpoveď na argumenty žalovanej strany a táto skutočnosť zakladá dôvod na zrušenie tohto rozsudku, nakoľko boli porušené práva žalovanej na spravodlivý proces. Žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, pri ktorom došlo k sprístupneniu osobných údajov, nakoľko neporušila žiadne zo svojich povinností vyplývajúcich zo zákona o ochrane osobných údajov ako to skonštatoval aj Úrad pre ochranu osobných údajov vo svojom rozhodnutí. Ani s touto skutočnosťou sa súd prvej inštancie nevysporiadal s tým, že len stroho konštatoval, že s týmto rozhodnutím nie je viazaný, nakoľko sa jedná o administratívnoprávne rozhodnutie. Tento postup nie je akceptovateľný, nakoľko aj keď takéto rozhodnutie nie je záväzné pre súd prvej inštancie, ten ho nemôže nechať bez povšimnutia, nakoľko ak má o takejto otázke právomoc rozhodnúť iný orgán verejnej moci, súd takúto otázku nemôže posudzovať sám. Predmetnú otázku, ktorá je prejudiciálnou otázkou, teda, či žalovaná porušila svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona o ochrane osobných údajov, by mal súd posúdiť a v odôvodnení svojho rozsudku náležite a presvedčivo vyargumentovať. Takýto postup zo strany súdu prvej inštancie nebol dodržaný. Pokiaľ súd prvej inštancie sa nevysporiadal s rozhodnutím úradu, ktorý konštatoval, že žalovaná nezodpovedá za predmetný bezpečnostný incident, je nutné považovať takéto rozhodnutie súdu prvej inštancie za arbitrárne. Týmto spôsobom opätovne došlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces. Žalovaná poukázala na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti pri spracovaní osobných údajov medzi prevádzkovateľom a spracovateľom, kedy za bezpečnosť spracúvania osobných údajov zodpovedá sprostredkovateľ. Žalovaná teda neporušila svoje povinnosti podľa zákona o ochrane osobných údajov. Žalovaná poukázala na to, že v prípade neexistencie porušenia právnej povinnosti zo strany povinného subjektu, nemôže voči nemu nastať vyvodenie akejkoľvek zodpovednosti, či už občianskoprávnej alebo administratívnoprávnej, teda bez porušenia právnej povinnosti nemôže dôjsť k vyvolaniu následku pre povinný subjekt. Ani Úrad pre ochranu osobných údajov vo vzťahu k žalovanej nezistil porušenie zákona či iné nedostatky na jej strane. Samotná žalovaná sa nevyjadrovala k otázke zodpovednosti za tento incident a samotná jej pasivita, či mlčanie nemôže značiť prijatie zodpovednosti za toto konanie svojho sprostredkovateľa. Týmto svojím konaním súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, ale vec aj nesprávne právne posúdil. Povinnosť vyhotovovať písomný odovzdávací protokol o prevzatí dokumentov obsahujúcich osobné údaje nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu a nedostatky v súvislosti s archiváciou dokumentácie sú vo vzťahu k žalovanej irelevantné. Z vykonaného dokazovania z okolností prípadu je zrejmé, že subjektom, ktorý eventuálne zasiahol do osobnostných práv žalobcov nebola žalovaná, ale sprostredkovateľ, z týchto dôvodov súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil otázku pasívnej legitímácie žalovanej.

17. Žalovaná poukázala na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu, pričom pre prípad neúspechu v námietke pasívnej vecnej legitímácie namietla nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy s poukazom na to, že finančné zadosťučinenie má v zásade subsidiárny charakter a je možné ho priznať len ak nie je postačujúce morálne zadosťučinenie a došlo k zásahu v značnej miere znižujúcemu dôstojnosť a vážnosť fyzickej osoby. Žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Samotná žalobkyňa nerozporovala to, že jej ujma nevznikla, tvrdila len, že

hrozila. Tvrdenie, že samotný zásah do osobnostných práv znamená vznik nároku na nemajetkovú ujmu, je nepodložený, nakoľko pre vyvodenie zodpovednosti za nemajetkovú ujmu musia byť preukázané všetky predpoklady pre jej priznanie. Súd sa týmto nezaoberal, a preto možno považovať jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné a nepresvedčivé.

18. Žalovaná považuje priznanú peňažnú náhradu vo výške 2.500,- eur za neprimeranú, neadekvátnu, neproporcionálnu a ako takú za nespravodlivú. S odôvodnením súdu prvej inštancie vo vzťahu k priznanej finančnej náhrade sa žalovaná nestotožňuje. Žalovaná poukázala na to, že pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy stanovenej podľa zákona č. 274/2017 Z.z. o odškodnení obetí trestných činov, pri trestných činoch napríklad obchodovania s ľuďmi, znásilnenia a pod. je daný nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu ujmu v sume 10-násobku minimálnej mzdy. Táto predstavovala v roku 2017 sumu 435,- eur, teda takéto osoby by mali nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.350,- eur. Rovnako rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, kedy sú priznávajúce náhrady nemajetkovej ujmy pri prípadoch smrti sú také, že priznaná náhrada nemajetkovej ujmy je neadekvátna k uvedenému prípadu. V Českej republike pri úniku osobných údajov v internetovom obchode do digitálneho priestoru bola priznaná peňažná náhrada v sume 10.000,- Kč, aktuálne 408,- eur, z čoho aj rovnako vyplýva neprimeranosť priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Žalovaná poukázala aj na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, ktorý v totožnom právnom spore I. A. a ďalších 42 žalobcov priznal každému z nich primeranú peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110,- eur. Priznaná náhrada vo výške 2.500,- eur je neprimeraná, neadekvátna a neproporcionálna.

19. Žalovaná namietala aj rozhodnutie súdu o trovách konania s tým, že napriek čiastočnému úspechu žalobkyne bol jej priznaný plný nárok na náhradu trov konania, čo je v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku, a teda vec neprávne právne posúdil, čím je daný odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žiadala aplikáciu ust. § 257 CSP z výnimočných dôvodov, ktoré spočívajú v tom, že trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku a zo strany právneho zástupcu ide o v zásade totožné úkony opakované v skutkovo a právne identických konaniach. V prípade potvrdzujúceho alebo zmeňujúceho rozsudku by mal odvolací súd priznať žalobkyňi 100 % náhradu trov výlučne z prisúdenej sumy, čo by mal odvolací súd uviesť v samotnom výroku rozhodnutia a nielen v jeho odôvodnení.

20. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok v jeho výrokoch v časti I. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

21. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedla, že odvolanie považuje za nedôvodné pri oboch napadnutých výrokoch (I. a III.) a napadnutý rozsudok za vecne správny. Poukázal na to, že rôznymi senátmi Krajského súdu v Prešove už bolo doposiaľ rozhodnuté vo vzťahu k 75 žalobcom tak, že bolo zasiahnuté do ich osobnostných práv, teda bolo porušené ich právo na informačné sebaurčenie, čím bol právoplatne uznaný základ nimi uplatňovaného nároku. Je preto nezrozumiteľný postoj žalovanej, ktorá naďalej popiera základ nároku, hoci na všetky jej argumenty už bolo rozhodnuté a žalovaná v týchto veciach nepodala dovolanie, okrem otázky trov konania. V tomto smere už rozhodol aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý uznesením č. k. II.ÚS 233/2022-18 sťažnosťnú argumentáciu žalovanej neprijal a ústavnú sťažnosť zamietol ako zjavne neopodstatnenú. Žalobkyňa preto navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch a priznal jej proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

22. Žalovaná v podanom vyjadrení k vyjadreniu žalobkyne zotrvala na podanom odvolaní a jeho dôvodoch. K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník žalovaná poukázala aj na rozdielnu rozhodovaciu prax odvolacieho súdu v jeho novších rozhodnutiach vydaných vo veciach sp. zn. 17Co/31/2023 a sp. zn. 17Co/32/2023.

23. Po predložení veci odvolaciemu súdu vec napadla senátu 1Co. Po nástupe predsedníčky senátu JUDr. Jany Jančíkovej na materskú dovolenku bola vec v zmysle čl. IV dodatku č. 4 k Rozvrhu práce Krajského súdu v Prešove na rok 2024 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená na prejednanie a rozhodnutie senátu 11Co odvolacieho súdu.

24. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd, príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359

CSP), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil právnomu zástupcovi žalobkyne, ako aj na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné a čiastočne dôvodné nie je.

25. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie pod bodom II. nebol napadnutý odvolaním. Rozhodnutie súdu o zamietnutí v prevyšujúcej časti nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením, ani povinnosťou odvolacieho súdu v tejto časti rozsudok preskúmať (§ 226, § 228 ods. 1 CSP).

26. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

27. Odvolací súd v tejto veci posudzoval relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov aj vo vzťahu k už skôr vydaným rozhodnutiam Okresného súdu Svidník a Krajského súdu v Prešove v identických veciach pri nezmenenej skutkovej a právnej argumentácii strán sporu.

28. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods.1 písm. b) CSP) odvolací súd uvádza, že táto námietka nebola zo spisu zistená.

29. Právo na spravodlivý proces je veľmi široko koncipovaný pojem, pričom medzi jeho zložky možno zaradiť práva ako prístup k súdu, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na poučenie o procesných právach, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, ako aj ďalšie iné. Porušenie akéhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu predstavuje pochybenie zo strany súdu. O porušenie práva na spravodlivý proces zo strany súdu však ide len vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu znemožňuje realizáciu práv strany sporu dosiahne takú intenzitu, ktorá jednoznačne odôvodní záver, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne konanie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd uvádza, že v odvolaní nebolo konkrétne uvedené akým konaním súdu malo dôjsť k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo spisu odvolacím súdom nebolo zistené všeobecne namietané konanie súdu porušujúce práva odvolateľov na spravodlivý proces.

30. K námietke miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník, v rámci ktorej žalovaná poukázala aj na rozdielnu rozhodovaciu prax odvolacieho súdu vo veciach sp. zn. 17Co/31/2023 a sp. zn. 17Co/32/2023 odvolací súd uvádza, že sa nestotožnil s touto námietkou a dospel k záveru, že vo veci konal miestne príslušný súd. Poukazuje pri tom na ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, ktorá je v absolútne prevažujúcej miere iná, než vyplýva z rozhodnutí, na ktoré poukázala žalovaná. Odvolací súd tu poukazuje na závery vyplývajúce z rozhodovacej praxe ústavného súdu, podľa ktorého „Ústavný súd pritom zdôrazňuje, že z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach, je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva) (IV. ÚS15/2014-77). Pokiaľ ide o samotnú námietku miestnej nepríslušnosti významné je v danom prípade to, že predmetom konania je nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovanej bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Podľa Princípov európskeho deliktneho

práva (Principles of European Tort Law, PETL), ktoré predstavujú v interpretačnej rovine podporný prameň, aj keď majú základ v súkromnej iniciatíve a preto ich treba vziať do úvahy (Ústavný súd Českej republiky, nález Pl. ÚS 16/04 zo 4.5.2005) je škodou, ktorá je spôsobená inému jednak škoda majetková ale aj nemajetková; nemajetková škoda predstavuje ujmu na slobode, dôstojnosti alebo iných osobných právach (Diel VI., hlava 10, oddiel 3, článok 10:301 ods.1). Podľa odvolacieho súdu z uvedeného nevyplýva iné ako to, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy na osobných právach je možné subsumovať pod pojem škoda. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že udalosť únikom dokladov s osobnými údajmi, ktorá zakladá nárok, ktorý bol predmetom konania, nastala v súvislosti s osobnými dátami, tj. osobnými právami žalobkyne, čo ani sporné nebolo, ide tak o udalosť zakladajúcu nárok na náhradu škody čím bola daná miestna príslušnosť Okresného súdu Svidník na základe § 19 písm. b) CSP. Tvrdenie žalovanej o miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Svidník tak bolo bez relevancie. Pokiaľ v tejto súvislosti žalovaná namieta, že miestna príslušnosť nebola daná z dôvodu podľa § 19 písm. d) CSP, odvolací súd konštatuje, že aj pokiaľ by toto tvrdenie bolo pravdivé, pokiaľ boli splnené podmienky miestnej príslušnosti súdu podľa § 19 písm. b) CSP, nebol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP.

31. Pokiaľ žalovaná k nenaplneniu dôvodu určenia miestnej príslušnosti podľa § 19 písm. d) CSP tvrdí, že v danom prípade nešlo o spotrebiteľský spor, odvolací súd tu poukazuje na správne a udržateľné závery súdu prvej inštancie vyjadrené v bodoch 86. – 90. rozsudku. Odvolacia argumentácia žalovanej nebola spôsobilá spochybniť súvis bezpečnostného incidentu so spotrebiteľskej Zmluvy o pripojení uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovanou. Záver zodpovedajúci aplikovateľnosti § 290 CSP na súdnu vec je udržateľný aj pri uplatnení zásady adekvátnej príčinnej súvislosti, v zmysle ktorej príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Protiprávny úkon pritom nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita), stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 7Cdo/89/2021 zo dňa 31.1.2023). Spotrebiteľský charakter posudzovaného právneho vzťahu je pritom možné vyvodiť aj z primeranej aplikácie záverov, ktoré už odvolací súd opakovane judikoval (napr. sp. zn. 20CoCsp/6/2020 zo dňa 29.4.2021). Vo vzťahu k tejto námietke je tiež potrebné uviesť, že žalovaná vo svojom odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, z ktorých by malo vyplývať, akým konkrétnym spôsobom (s výnimkou miestnej nepríslušnosti súdu a nevyžadovania súdneho poplatku od žalobkyne) tento nesprávny úsudok súdu prvej inštancie znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

32. K otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v konaní, odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie, pričom v celom rozsahu na toto odôvodnenie poukazuje. Je nepochybné, že žalobkyňa vstupovala do právneho vzťahu so žalovanou, pričom táto konala prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaná aj keď konajúca prostredníctvom splnomocneného zástupcu zasiahla do osobnostných práv žalobkyne tým, že nezabezpečila jej osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo2712/2005, nakoľko ide o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobkyne, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činností žalovanej a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanej. V tejto súvislosti pokiaľ tu je jednoznačne preukázané ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovanej, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak, ako to využila žalobkyňa v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaná, ktoré v súvislosti s jej zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovanej o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná. Navyše nebyť spotrebiteľskej zmluvy, nedošlo by ani k vzniku tohto nároku, porovnaj C-147/16 a C-59/12 - rozsudky Súdneho dvora EÚ (pozri už zmieňované uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20CoCsp/6/2020 zo dňa 29.4.2021).

33. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, t. zn. musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po

právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 185 - § 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyodeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

34. V danom prípade odvolací súd po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že všetky skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil správne a majú oporu vo vykonanom dokazovaní a v konaní súdu prvej inštancie, nebol zistený žiaden z vyššie uvedených dôvodov preukazujúci nesprávne zistenie skutkového stavu.

35. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 CSP) Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa Čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97) (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14.9.2011, sp. zn. 3Cdo/204/2009).

36. K námietke o nesprávnom právnom posúdení podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7Cdo/7/2010). Táto odvolacia námietka bola naplnená čiastočne, a to vo vzťahu k otázke primeranosti priznanej nemajetkovej ujmy.

37. Pokiaľ sa týka otázky premlčania žalobkyňou uplatneného nároku v konaní, odvolací súd sa v podstatných záveroch stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 9.2.2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcami. Túto skutkovú okolnosť je potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Nasledujúcim dňom 10.2.2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula 10.2.2020. Žaloba bola na súd doručená dňa 4.2.2020, teda pred uplynutím premlčacej doby. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“ tlačív v mechu uloženom na podlahe skladu svedkom D. B.. Aj pohľadu

konkretizácie časového momentu je takáto výpoveď svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodiť, či po 25.1.2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovaného nachádzali alebo nenachádzali. V prípade ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovaného mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorý prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá v mechu už neboli uložené na podlahe skladu žalovaného, nie kedy ich tam naposledy videl.

38. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade tu existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobkyne nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa ods. 1 § 13 a vzhľadom na závažnosť okolností a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobkyni priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávných vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobkyne bez náležitého dohľadu zo strany žalovanej sa značným spôsobom vytvorili podmienky pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybné považovať za sub-katégoriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ako aj Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na Článok 8 Dohovoru ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto zveril dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené, nevystavoval bezpečnostného riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu tak dôjde, je nepochybné dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti. V danom prípade sa morálna satisfakcia javí ako nepostačujúca a aj keď nemožno exaktne ohodnotiť závadové konanie, z judikatúry súdov vyplýva, že okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy sú tieto:

- dĺžka protiprávneho konania,
- reakcia na upozornenia a požiadavky dotknutej osoby,
- dobrovoľné upustenie od konania a snaha o nápravu,
- škandalizácia osoby,
- opakovanie a zvyšovanie intenzity protiprávneho konania,
- úmysel motivovaný snahou o dosiahnutie zisku alebo zámernej diskreditácie osoby.

39. Odvolací súd bral do úvahy jednotlivé okolnosti v prejednávanej veci, pričom dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie je neprimeraná vzhľadom k tomu, že dĺžka protiprávneho konania, ktorá skončila vo februári 2017 nebola ustálená, nakoľko z rozsudku prvoinstančného súdu nevyplýva jednoznačne, kedy boli predmetné písomnosti ponechané v príručnom sklade (pravdepodobne takmer tri roky). Rovnako tak žalovaná sa ospravedlnila za predmetné konanie žalobkyni, pričom v danom prípade nemožno hovoriť o nejakej škandalizácii žalobkyne, či o opakovanej a zvýšenej intenzite protiprávneho konania, či tým, že by došlo k úmyselnej motivácii k dosiahnutiu zisku alebo diskreditácie osoby. Zároveň je nutné brať do úvahy aj skutočnosť, že v danom prípade ide len o zásah, ktorý bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené v ustanovení § 11, kedy sa ani nevyžaduje vyvolanie následkov, no nebolo v konaní preukázané, že by došlo k takémuto zásahu. Táto skutočnosť je podľa názoru odvolacieho súdu dôležitá pre posudzovanie výšky primeranej finančnej náhrady. Vzhľadom na významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu ako aj vzhľadom na funkciu prevenčno-sankčnú, je primerané priznať žalobkyni nárok na finančnú náhradu.

40. Pokiaľ sa týka stanovenia primeranej výšky finančnej náhrady, je nutné vychádzať z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne

priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov tak ako to uviedla žalovaná vo svojom odvolaní. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa javí odvolaciu súdu byť priznaná náhrada zo strany súdu prvej inštancie za neprimerane vysokú. Aj odvolací súd poukazuje na to, že pri náhradách nemajetkovej ujmy pri pozostalých z dopravných nehôd sa tieto sumy pohybujú cca 15.000,- až 20.000,- eur pri príbuzných v priamom rade, čo však samozrejme závisí od individuálnych okolností prípadu, no berúc do úvahy takto priznané sumy, ako aj berúc do úvahy nároky, ktoré sú priznávané osobám ako obetiam trestných činov, je nepochybné, že miera zásahu do osobnostných práv v tomto prípade je nepomerne nižšia. Podľa názoru odvolacieho súdu možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznaného pre obeť násilných trestných činov (4.350,- eur) (§ 12 ods. 3 Zákona č. 274/2017 Z.z.). Zároveň je nutné brať do úvahy to, že v danom prípade nedošlo k jej zásahu do osobnostných práv žalobkyne, došlo len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo nepochybne odôvodňuje ďalšie zníženie minimálne na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy, t.j. 435/2, t.j. cca 220,- eur. Zároveň neboli zistené ani dôvody, akými sú napr. škandalizácia žalobkyne, opakovanie, či zvyšovanie intenzity konania, úmyselné konanie žalovaného (či iné vyššie uvedené okolnosti majúce význam pre výšku náhrady), čím je dôvodné túto sumu ponížiť o 50 %, t.j. na sumu 110,- eur.

41. Odvolací súd poukazuje na to, že vyššie uvedený výpočet prezentoval vo svojom rozhodnutí už Krajský súd v Prešove vo veci 13Co/7/2021 zo dňa 30. marca 2021 a oproti zdôvodneniu primeranej výšky finančnej náhrady súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí (bod 160) vyznieva presvedčivejšie v nadväznosti na zistené okolnosti, ktoré je nutné brať do úvahy pri priznaní nemajetkovej ujmy. Z uvedených dôvodov odvolací súd použil tento výpočet aj v tejto konkrétnej veci. Neodklonil sa pritom od názorovej línie tunajšieho súdu v skutkovo identických veciach týkajúcich sa žalovanej spoločnosti. (Pozri aj Rozsudok Krajského súdu v Prešove 13Co/30/2022 zo dňa 7.9.2022, 8Co/41/2022 zo dňa 15.12.2022, 17Co/41/2022 zo dňa 17.12.2022, 17Co/53/2022 zo dňa 24.11.2022, 2Co/31/2022 zo dňa 18.01.2023, 2Co/32/2022 zo dňa 18.01.2023, 5Co/29/2022 zo dňa 27.10.2022, 8Co/28/2022 zo dňa 27.10.2022, 8Co/34/2022 zo dňa 27.10.2022, 6Co/3/2023 zo dňa 30.3.2023)

42. Je možné brať do úvahy aj rozhodnutie Mestského súdu v Prahe z 29.8.2019 sp. zn. 22Co/147/2019, ktorý potvrdil ako primerané zadost'učinenie vo výške 10.000,- Kč pri porovnatel'nom skutkovom stave, kedy však došlo k úniku údajov, aj keď rozsahovo menšom objeme na jedného klienta, no tieto boli uniknuté do digitálneho prostredia, teda boli nepochybne všeobecne prístupnejšie než to bolo v prípade žalobkyne. Pokiaľ v danej veci došlo k priznaniu primeranej nemajetkovej ujmy v sume cca 420,- eur, odvolací súd vzhľadom na tieto okolnosti dospel k záveru, že priznaná suma 110,- eur je vzhľadom na charakter veci primeranou nemajetkovou ujmovou. Je neporovnateľná prístupnosť údajov v digitálnom prostredí s listinami založenými v príručnom sklade nebytových priestorov. Tento rozdiel musí byť zohľadnený pri výške náhrady. Preto v prevyšujúcej časti bola žaloba zamietnutá. Predmetné rozhodnutie odvolacieho súdu ČR prešlo aj kontrolou ústavnosti zo strany Ústavného súdu Českej republiky, ako to vyplýva z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky II.ÚS4015/19 zo dňa 9.1.2020.

43. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal sčasti nesprávny právny záver. So zreteľom na všetky tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyne 110,- eur potvrdil ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP a v prevyšujúcej vyhovujúcej časti rozsudok vo výroku I. zmenil (§ 388 CSP) tak, že v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

44. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: "súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu". (porovnaj IV.ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval

za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

45. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. V prejednávanej veci bolo nepochybné preukázané, že ide o vec patriacu do skupiny viacerých vecí s rovnakým skutkovým a právnym základom, ktoré sú prejednávané na Okresnom súde Svidník z dôvodu, ktorý aj v prejednávanej veci bol nepochybné ustálený súdom prvej inštancie a ktorý bol dôvodom pre rozhodnutie ÚOOÚ SR zo 16.8.2017, číslo: XXXXX/XXXX-XX-XX, v ktorom tento orgán konštatoval porušenie zákona tým, že pri likvidácii obsahujúcich osobné údaje klientov spoločnosti Orange Slovensko, a.s. v rozsahu meno a priezvisko klienta (obchodné meno), adresa, rodné číslo (IČO), telefónne číslo, číslo OP, pridelené číslo, číslo SIM karty, účastnícke číslo, podpis klienta a podpis povereného pracovníka ako aj informácie o predajnom mieste, nepostupoval s náležitou starostlivosťou.

49. Táto okolnosť, teda porušenie zákona na ochranu osobných údajov v prejednávanej veci, bola dôvodom pre priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle výroku I. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

50. Otázka náhrady trov konania v týchto veciach bola predmetom prieskumu tak odvolacieho súdu, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci II. ÚS 233/2022, pričom Ústavný súd v uznesení z 24.5.2022 uvedenej spisovej značky konštatoval, že možno konštatovať plný úspech žalobkyne v spore o ochranu proti zásahu do jej osobnostných práv, ak súd skonštatuje takýto zásah, pričom za tejto situácie patrí žalobkyni plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásad úspechu. Zároveň Ústavný súd konštatoval, že z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch.

51. Do pozornosti odvolací súd dáva, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval cit.: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“

52. Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp.zn. I. ÚS 24/2021, II. ÚS 225/2020, II. ÚS 399/2019, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020.

53. Z týchto názorov Ústavného súdu vychádzali potom rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajského súdu v Prešove) v otázke náhrady trov konania a z tohto názoru treba vychádzať aj v prejednávanej veci pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov.

54. Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (advokátskej tarify do 31.12.2023) vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 1.000,- eur, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 2.000 eur, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Rozhodujúcou okolnosťou je to, že žalobkyňa mala vo veci úspech, nakoľko zásah do jej osobnostných práv v súvislosti s nesprávnym nakladaním s jej osobnými údajmi, bol zistený a preto má nárok v zmysle citovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky na plnú náhradu trov konania.

55. Nemožno preto súhlasiť s argumentáciou žalovanej, že žalobkyni ako plne úspešnej strane, čo do základu, patrí plná náhrada trov konania z prisúdenej sumy, pričom ide o štandardný a zaužívaný výrok

o nároku na náhradu trov konania používaných v prípadoch, kedy výška plnenia závisí od úvahy súdu a kde za plne úspešného sa považuje žalobca vtedy, ak vo výške plný úspech nemal.

56. Podľa ust. § 257 CSP môže súd výnimočne náhradu trov konania nepriznať, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Dôvody hodné osobitného zreteľa sú generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania a použitie tohto ustanovenia negatívne dopadá na stranu sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania. Z tohto dôvodu musí aplikácia daného ustanovenia zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.

57. Z Nálezu ÚS III. 98/2018 z 2.5.2018 vyplýva, že podľa § 257 CSP súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Citované zákonné ustanovenie predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd podľa neho „nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu nahradit' trovy konania úspešnej strane, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane.“. Dôvody hodné osobitného zreteľa ani výnimočné okolnosti zákon neuvádza ani exemplifikatívne. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov. „Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo vo vzťahu k určitému typu konania (k tomu napr. nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 292/07 či sp. zn. I. ÚS 303/12), ale ide o prvok individualizácie, nie ľubovôle zo strany súdu (pozri nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 727/2000).“ Hranice sudcovskej úvahy sú dané účelom právnej úpravy náhrady trov konania, ktorá jej nepriznanie úspešnému účastníkovi pripúšťa len ako výnimku zo všeobecného procesného princípu zodpovednosti za výsledok sporového konania (§ 255 ods. 1.)

58. Právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc v zmysle čl. 37 ods. 2 listiny (porovnaj Nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 119/2012).

59. Odvolací súd v súvislosti s prípadnou aplikáciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, ktorej sa dožaduje žalovaný Orange, a.s. (ďalej len zodpovedná osoba za porušovanie osobných údajov GDPR) pripomína, že všeobecné nariadenie o ochrane údajov (anglicky General Data Protection Regulation, skrátene GDPR), plným názvom Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov), je nariadenie Európskej únie, ktorého cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov občanov.

60. V Úradnom vestníku Európskej únie bolo vyhlásené 27. apríla 2016. Nariadenia, v schválenom znení, sú priamo účinné pre každý členský štát EÚ. V slovenskom právnom poriadku je nariadenie premietnuté aj do zákona č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 29. novembra 2017. Zákon 18/2018 Z.z. je účinný na Slovensku rovnako ako GDPR od 25. mája 2018. Zákon bol priamo aj nepriamo aktualizovaný v roku 2019 (v znení č. 35/2019 Z.z. (nepriamo), 221/2019 Z.z.).

61. Nariadenie chráni základné práva a slobody fyzických osôb so zameraním na právo ochrany osobných údajov. Stanovuje pravidlá ochrany fyzických osôb a pravidlá pre voľný pohyb (ktorý sa nesmie obmedziť ani zakázať) osobných údajov v Európskej únii (Článok 1, ods. 1-3). Táto konzistentná úroveň ochrany fyzických osôb v celej únii má zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu (preambula, ods.13).

62. GDPR niektoré osobné údaje považuje za „citlivé“ (článok 4 ods. 13, 14 a 15, článok 9 a odôvodnenia 51 - 56 GDPR, ktoré sa takto súhrnne nenazývajú ale sú uvádzané ako „genetické údaje“, „biometrické údaje“ „údaje týkajúce sa zdravia“), ktorých spoločným znakom je, že podliehajú osobitným podmienkam spracovania. Na stránkach Európskej komisie sú uvedené tieto i. osobné údaje, ktoré odhaľujú rasový alebo etnický pôvod, politické názory, náboženské alebo filozofické presvedčenie; ii. členstvo v odborových zväzoch; iii. genetické údaje, biometrické údaje spracúvané len na účely identifikácie ľudskej

bytosti; iv. zdravotné údaje; v. údaje týkajúce sa sexuálneho života alebo sexuálnej orientácie danej osoby.

63. V rámci stanovenia „kategórií“ osobných údajov, ktoré patria do osobitnej kategórie osobných údajov, došlo na Slovensku k zmenám platným od 25.5.2018. Podľa Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky (ÚOOÚ). i. zákon č. 122/2013 Z. z. pozná osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré sú v uvedené v § 13 a odtiaľ vypadol z týchto citlivých osobných údajov údaj o členstve v politickej strane alebo hnutí a tiež ii. rodné číslo. Slovenská republika prijala novú úpravu spracúvania rodného čísla, ako národného identifikátora a to v § 78 ods. 4 zákona č. 18/2018 Z.z., a to na základe splnomocňujúceho ustanovenia nariadenia v čl. 87. Stále platí, že rodné číslo je zakázané zverejňovať, právo zverejniť rodné číslo má iba dotknutá osoba, ktorej sa týka iii. Zo zoznamu citlivých osobných údajov tiež vypadli údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky, ktoré sa stali samostatnou kategóriou osobných údajov a sú uvedené v čl. 10 nariadenia.

64. Pre uvedené skutkové okolnosti porušenie práva na ochranu osobných údajov a najmä 400 násobné porušenie ochrany GDPR citlivých údajov obyvateľov okresu Stropkov a Svidník by zvýhodniť porušovateľove práva a jeho majetok bolo nielen nerozumné, ale aj v príkrom rozpore s princípom spravodlivého usporiadania pomerov so zreteľom na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy.

65. Uprednostniť osobu zodpovednú za porušenie práva pred obeťou porušenia osobných údajov podľa presvedčenia odvolacieho súdu je neakceptovateľné.

66. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odrazenie od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ustanovenie § 257 CSP v danej veci v prospech obchodnej spoločnosti neaplikovateľné.

67. Odvolací súd je presvedčený, že nepriznaním náhrady trov inak úspešnej strane sporu, by došlo k porušeniu práv odvolateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

68. Je potrebné poukázať na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08). Hypotetické priznanie trov konania v rozsahu 200.000,- eur v iných, avšak skutkovo podobných konaniach, nemohlo mať dopad na prejednávanú vec, totižto nepochybne nárok na náhradu trov konania je nárokom patriacim strane sporu a advokát je platobným miestom (pozri § 263 CSP).

69. Odvolací súd nepovažoval za dôvod hodný osobitného zreteľa žalovanou tvrdené opakovanie veľkého počtu obsahovo a formálne rovnakých úkonov (žalôb) zo strany žalobkyne pretože rovnaká skutočnosť svedčí aj žalovanej strane, ktorá je teda (stranou) vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a vo všetkých týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca.

70. Odvolací súd nestotožnil ani s tvrdením žalovanej o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa spočívajúcom v tom, že žalovaná bola do súdneho konania reálne donútená v dôsledku uplatnenia neprimeranej sumy vo výške 5.000,- eur a takto uplatnená suma jej nedávala možnosť vyhnúť sa tomuto súdnemu konaniu.

71. Z úradnej činnosti je známe odvolaciemu súdu, že v tejto skupine prípadov s rovnakým skutkovým a právnym základom ani po opakovanom právoplatnom judikovaní právneho základu nároku iných dotknutých osôb tým istým bezpečnostným incidentom žalovaná stále namietala nielen neprimeranosť výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ale najmä popierala samotný právny základ nároku dotknutých osôb a to napriek stále pribúdajúcim a v súčasnosti už desiatkam rozhodnutím odvolacieho súdu, ktoré danosť nároku dotknutých osôb právoplatne judikovali. Pre takýto prípad si žalovaná musí byť dobre vedomá všetkých dôsledkov, ktoré sú s neúspešným sporom spojené, vrátane povinnosti nahradiť trovy konania

úspešnej strany. Zásada úspechu vo veci (zodpovednosti za výsledok sporu) je charakteristická pre sporové konania a jej obsahom je stále povinnosť nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania.

72. Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice 93/13 v spojení so zásadou efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že: bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje uložiť spotrebiteľovi povinnosť znášať časť trov konania, ak v nadväznosti na konštatovanie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy sa jeho návrhu na vrátenie súm, ktoré boli na základe tejto podmienky zaplatené bez právneho dôvodu, vyhovel len čiastočne, pretože je prakticky nemožné alebo nadmerne ťažké určiť rozsah práva tohto spotrebiteľa na vrátenie týchto súm. (pozri rozsudok SD EU C-714/22).

73. Z týchto stručných dôvodov odvolací súd nezistil ani jeden akceptovateľný dôvod na použitie zmierňujúceho ustanovenia § 257 CSP, a to ani čiastočne v prospech osoby zodpovednej za masívne porušenie osobných údajov podliehajúcej ochrane únijovému právu.

74. Odvolací súd tak rozhodol o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania v zmysle ust. § 396 ods. 2 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal žalobkyni voči žalovanej v celom rozsahu s poukazom na úspech žalobkyne v konaní, pričom výška priznanej náhrady závisela od úvahy súdu. Na základe judikatúry Ústavného súdu je nepochybné, že žalobkyni patrí plný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania bez ohľadu na to, že v konečnom dôsledku jej bola priznaná suma 110,- eur náhrady nemajetkovej ujmy, aj keď táto uplatňovala pôvodne vo výške 5.000,- eur. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobkyňa bola, čo sa týka základu nároku, plne úspešná, a to čo sa týka prvoinštančného aj odvolacieho konania, má preto právo na plnú náhradu trov konania.

75. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).